

Sygn. akt VIII Gz 346/16

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Piotr Sałamaj

SSO Patrycja Baranowska

SSR (del.) Anna Górnik (spr.)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 12 grudnia 2016 r.

w S.

w sprawie z powództwa J. K.

przeciwko P. R.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 20 czerwca 2016 r., sygn. akt V GC 435/16

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO P. Baranowska SSO P. Sałamaj SSR del. A. Górnik

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 1 kwietnia 2016 r. powód J. K. wniósł o zasądzenie od pozwanego P. R. kwoty 14.951,51 zł wraz z odsetkami oraz kosztami procesu.

Odpis pozwu wraz załącznikami oraz pouczeniem doręczono pozwanemu w dniu 6 maja 2016 r.

W piśmie z dnia 10 czerwca 2016 r. powód cofnął pozew wskazując na dokonanie przez pozwanego zapłata należności po otrzymaniu pozwu. Jednocześnie powód podtrzymał żądanie o zasądzenie kosztów sądowych oraz kosztów zastępstwa procesowego.

Postanowieniem z dnia 20 czerwca 2016 r. Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim umorzył postępowania w niniejszej sprawie (pkt I.), zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 306 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych oraz kwotę 4.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt II.) i nie obciążył pozwanego obowiązkiem pokrycia nieuiszczonych przez powoda kosztów sądowych.

W uzasadnieniu, przywołując treść art. 203 § 1 kpc, Sąd Rejonowy uznał cofnięcie pozwu przez stronę powodową za prawnie skuteczne i przyjął, że cofnięcie pozwu skutkowało koniecznością umorzenia postępowania na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. Sąd uznał jednocześnie za w pełni zasadne żądanie powoda w zakresie zwrotu kosztów procesu. W tym zakresie Sąd ustalił, że powód poniósł koszt części opłaty od pozwu w kwocie 306 zł (z 748 zł należnych w niniejszej

sprawie) oraz kwotę 4.800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (stawka minimalna wynikająca z § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie) i kwotę 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa udzielonego adwokatowi. W cenie Sądu na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. koszty te pozwany winien zwrócić powodowi. Na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd odstąpił zaś od obciążenia pozwanego obowiązkiem zapłaty nieuiszczonej przez powoda części połowy opłaty od pozwu (68 zł).

Pozwany zaskarżył powyższe orzeczenie w całości domagając się jego uchylenia. W uzasadnieniu skarżący wskazał, że w dniu 9 maja 2016 r. kwotę 15.060,51 zł zostało zaspokojone roszczenie strony powodowej. W dniu 19 maja 2016 r. strony ustaliły w drodze korespondencji sms, że nastąpi całkowite wycofanie wniosku i zakończenie sporu bez dodatkowych kosztów. Mimo to pełnomocnik powoda - J. M. usiłowała ustalić wynagrodzenie dla siebie. Jej ostatnia propozycja dotyczyła kwoty 1.800 zł. Wskazując na powyższe pozwany wniósł o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się bezzasadne.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd pierwszej instancji, na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i trafnie określił ich konsekwencje prawne zarówno w kontekście przesłanek stanowiących podstawę do umorzenia postępowania, jak i orzeczenia o kosztach procesu.

Zgodnie z art. 203 § 4 k.p.c. sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa. Brak jest jakichkolwiek okoliczności, które wskazywałyby na sprzeczność cofnięcia pozwu w niniejszej sprawie z prawem lub zasadami współzycia społecznego. Czynność ta nie zmierza również do obejścia prawa. W tym zakresie Sąd Okręgowy nie dopatrył się zaistnienia jakichkolwiek przesłanek uzasadniających zakwestionowanie skuteczności cofnięcia pozwu.

W tych okolicznościach zasadnym było zasądzenie przez Sąd Rejonowy zwrotu przez pozwanego kosztów zastępstwa procesowego na rzecz powoda. Zgodnie z art. 355 § 1 k.p.c. sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. Wydanie wyroku staje się „zbędne”, jeżeli zgłoszone przez powoda roszczenie uzyskało już ochronę prawną, o której udzielenie wnosił powód, a więc jeżeli został już zrealizowany cel, dla którego wytoczono powództwo. Dobrowolne i bezwarunkowe zaspokojenie dochodzonego roszczenia przez pozwanego nie prowadzi jednak samo w sobie do zbędności wyrokowania (por. P. Telenga, Komentarz do art. 355 kodeksu postępowania cywilnego (Dz.U.64.43.296), [w:] A. Jakubecki (red.), J. Bodio, T. Demendecki, O. Marcewicz, P. Telenga, M.P. Wójcik, Kodeks postępowania cywilnego. Praktyczny komentarz, Zakamycze, 2005, wyd. II.). Sąd oddała powództwo, jeżeli powód nie cofnął pozwu mimo uzyskania zapłaty od pozwanego. Jeżeli powód cofnie pozew, sąd umorzy postępowanie i orzeknie o kosztach według ustalonej w orzecznictwie zasady, że zaspokojenie przez pozwanego roszczenia powoda po wytoczeniu powództwa jest równoznaczne z przegraniem sprawy przez pozwanego (por. orzeczenie SN z 21.07.1951 r., C 593/51, OSN 1952, nr 2, poz. 49). W powołanym orzeczeniu Sąd Najwyższy podniósł także, że „do cofnięcia pozwu z takiego powodu nie ma zastosowania art. 209 k.p.c. (obecny art. 203 k.p.c.), który pod cofnięciem pozwu rozumie albo cofnięcie pozwu z zastrzeżeniem dochodzenia roszczenia nowym pozvem (bez zrzeczenia się roszczenia), albo cofnięcie pozwu z rezygnacją z dochodzonego roszczenia (ze zrzeczeniem się roszczenia). Dlatego „cofnięcie pozwu” z powodu zaspokojenia roszczenia nie jest cofnięciem pozwu w znaczeniu techniczno-prawnym. Oświadczenie powódki należy rozumieć jako oznajmienie o zaspokojeniu roszczenia, co czyni zbędnym (w rozumieniu art. 361 k.p.c.) (obecny art. 355 k.p.c.) wydanie orzeczenia co do dochodzonego roszczenia. Nie staje się jednak zbędne orzeczenie o kosztach procesu. Ponieważ brak jest wyraźnego przepisu ustawy, który by określał, jak należy orzec w takim przypadku o kosztach sporu, należy tu zastosować analogicznie art. 100 i 102 k.p.c. Zaspokojenie przez stronę pozwaną roszczenia w toku procesu należy uznać za jednoznaczne z przegraniem sprawy przez stronę pozwaną.

Mając na uwadze treść uzasadnienia zażalenia i sformułowanych w nim zarzutów przyjąć należy, iż pomimo zaskarżenia postanowienia z dnia 20 czerwca 2016 r. w całości kwestionowana jest jedynie trafność rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu.

Kwestia zwrotu kosztów niezbędnych do celowego prowadzenia postępowania została uregulowana w przepisach art. 98 i następnym k.p.c. Zgodnie z brzmieniem art. 98 § 3 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie tego pełnomocnika, określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego pełnomocnika, koszty sądowe oraz koszt nakazania przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Stosownie do treści art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Jak zaznaczono powyżej fakt zaspokojenia przez stronę pozwaną dochodzonego roszczenia już po wniesieniu pozwu - w świetle powszechnie przyjętego w orzecznictwie poglądu - zasadniczo wskazuje, że to pozwany winien być uznany za stronę przegrywającą spór.

W przedmiotowej sprawie nie ulega wątpliwości, że pozwany zaspokoił dochodzone pozwem roszczenie już po wniesieniu pozwu. Jak sam wskazał w zażaleniu rozliczenie należności nastąpiło w dniu 9 maja 2016 r., pozew zaś został wniesiony w dniu 1 kwietnia 2016 r. (vide: data stempla pocztowego na kopercie nadawczej k. 16). W związku z tym powód cofnął pozew w zakresie żądania głównego podtrzymując żądanie przyznania kosztów procesu. Powyższe oznacza, że co do zasady to pozwany przegrał sprawę. Poczynionych ustaleń skarżący nie neguje, upatrując zasadności swoich postulatów w kwestii dokonanych przez strony uzgodnień poczynionych poza procesem. Jednocześnie z treści maila dołączonego przez pozwanego nie wynika, by doszło do jednoznacznych i wiążących ustaleń w przedmiocie zwrotu kosztów procesu. Pozwany wybiórczo przedłożył korespondencję mailową, nie wykazując, ani nawet nie twierdząc, iż w wykonaniu rzekomych ustaleń uiścił jakąkolwiek kwotę z tego tytułu. Te okoliczności nie pozwalają stwierdzić, by pomiędzy stronami doszło do ustaleń w przedmiocie kosztów procesu odmiennych, niż wynikają z przepisów prawa.

W realiach niniejszej sprawy nie było przy tym wątpliwe, iż powoda reprezentował kwalifikowany pełnomocnik - adwokat i z tego tytułu powodowi, jako wygrywającemu sprawę, przysługuje określonej w treści art. 98 k.p.c., zwrot poniesionych kosztów procesu, w tym wynagrodzenia zawodowego pełnomocnika ustalone na podstawie § 2 pkt 5 w zw. z § 21 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokacki (Dz. U 2015 poz. 1800).

Mając na uwadze przedstawioną powyżej argumentację Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie pozwanego jako bezzasadne.

SSO P. Baranowska SSO P. Sałamaj SSR del. A. Górnik

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. Z (...) (...)